

Beszédek a közéleti irodák:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — 32— K
Félévre — — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — — 270 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 47. szám.

Kedd, február 27.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentései. —

Német hadihajók diadalmas támadása Anglia ellen.

A háboru még ebben az évben véget ér.

Német hadihajók behatoltak a Themzébe. — Zimmermann államtitkár a háboru végéről. — A buvárhajóharc. — Amerika háborus bajai. — Höfer mai jelentése.

Német hadihajók sikeres támadása az angol partok ellen. — Behatoltak a Themze torkolatába.

Budapest, febr. 27. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Február 26-ikára virradó éjjel torpedónaszádaink egy csoportja Tillesen és Alfred Konrad Kowelt kapitányok vezetésével behatolt az angol csatornába, túl az Over-calais-i vonalon és a Themze torkolatába. Az angol csatornába örködő angol rombolókat heves tüzérségi harc után szétszórták, közülük többeket találattal megrongáltak. Ezek csak gyors visszavonással tudták a harc elől kitérni.

A mi naszádaink nem szenvedtek sem veszteséget, sem sérüléseket. Egyébként ezen a területen ellenséget nem láttak.

Torpedónaszádaink egy másik csoportja egész North Forelandig és Dowsekba hatolt előre, anélkül, hogy bármilyen őrségre akadt volna. A North Foreland mellett katonai műveket, a mögöttük fekvő Margate várost és néhány part melletti horgonyzó járművet jó eredménnyel tűz alá vettek. Kereskedelmi forgalomra nem tájáltak. Ezen naszádok is teljes számban sértetlenül tértek vissza.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Budapest, febr. 27. Londoból sürgönyzik:

Carson, az admirális első lordja bejelentette az alsóházban, hogy ellenséges rombolók tegnap reggel Broadstairt és Margatet bombázták. Egy asszony, egy gyermek meghaltak, két ember megsebesült, két ház elpusztult.

A háboru nyárra véget ér.

Budapest, febr. 27. Berlinből sürgönyzik:

Zimmermann államtitkár beszélgetést folytatott a madridi ABC-munkatársával. A háboru kilátásairól az államtitkár ezeket mondotta:

— A háboru még ebben az esztendőben véget ér. Buvarnaszádjaink gondoskodnak arról. Ha Amerika szabad teret enged nekünk ellenségeinkkel szemben, még gyorsabban befejezhetjük a háborut.

A tudósító megjegyzésére, hogy a buvárhajók nem tesznek különbséget az ellenséges és semleges hajók között, Zimmermann azt válaszolta, hogy egyáltalán nem. Németország elhatározása megváltozhatatlan, mert csak úgy lehetséges, hogy a háboru még ezen a nyáron véget érjen.

A kisebb államoknak érdekük, hogy tengeraltjáróink győzedelmeskedjenek, mert ez olyan fegyver, ami nekik is főképpen kívánatos. Spanyolország válaszcímjegyzése némi csalódást keltett, mert Németország őszinte politikát űz a semlegesekkel szemben.

A buvárhajóharc. — Elsüllyesztett 18 ezer tonnás Cunard-gőzös.

Budapest, febr. 27. Londoból sürgönyzik: A Reutter ügynökség hivatalosan jelenti:

A Laconia 18,099 tonnás személyszállító gőzöst, amely a Cunard Line tulajdona, Newyorkból jövet egy német buvárhajó figyelmeztetés nélkül megrongálta és elsüllyesztette.

Egy hajót, kétszázhetven megmentettel, közöttük sok utassal, ma éjjelre Londonba várnak.

Amerika háborus bajai. — Megvásárolt amerikai lapok.

Budapest, febr. 27. Washingtonból sürgönyzik a Reutter ügynökségnek:

A képviselőház megtagadta Moore képviselő indítványának tárgyalását, amely bírósági vizsgálatot követel, hogy huszonöt amerikai lapot angol pénzzel megvásároltak. Moore kijelentette, hogy indítványát naponként újra benyújtja.

Budapest, febr. 27. Rotterdamból sürgönyzik: A Reutter ügynökség jelenti Washingtonból:

Ama határozati javaslatot, amelynek célja volt, hogy a szenátus fölhatalmazza Wilsont, hogy az Egyesült Államok haderejét saját belátása szerint kizárólagosan

fölhasználja az amerikai állampolgárok életének és vagyonának megvédelmezésére, a szenátus visszaküldte a külügyi bizottsághoz s ezzel az ügy egyelőre ad acta van tőle.

Ezt a határozatot a legizgatottabb tanácskozás előzte meg. A republikánusok megtámadták az elnököt óvatossága miatt. A republikánusoknak célja volt, hogy rendkívüli ülést erőszakoljanak ki, hogy így megakadályozzák Wilsont szándékában, hogy egyedül dönthessen a Németországgal való kérdésben.

Budapest, febr. 27. Luganoból sürgönyzik:

A Corriere della Sera jelentése szerint, a kongresszus köztársasági pártja ballani sem akar arról, hogy az Unio külpolitikájának irányítását a demokráta elnökre ruházza. A szenátusban előreláthatólag hosszú elkeseredett viták várhatók az elnök törvényjavaslatai fölött. A szenátorok többsége semlegesre sem hajlandó felhatalmazni Wilsont a háboruban való döntésre, mert az egész népképviselői alkotmányos ellenőrzése nélkül nem lehet Amerika külpolitikáját vezetni. Így Wilson keze meg van kötve.

Genéből sürgönyzik:

A Newyork Herald jelentése szerint, a felhatalmazási törvény alapján Wilson öt millió főnyi önkéntes sereget akar toborozni az amerikai érdekek megvédelmezésére. Hogy március ötödikére rendkívüli ülésre összehívta a kongresszust, mutatja, hogy az elnök nem kíván korlátlanul élni a hatalommal, hanem kikérni a törvényhozás véleményét.

Wolf jelentés a harcterekről.

Budapest, febr. 27. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti a hó 26-ikán este:

Arrastól keletre délben meghiusult egy angol előretörés.

A Saily szakaszon este fokozódott a harci tevékenység.

Keleten semmi különös esemény.

A német vezérkar főnöke a császárnál

Budapest, febr. 27. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti: A császár ma meghallgatta a vezérkar főnökének előterjesztéseit.

Höfer mai jelentése.

Budapest, febr. 27. Höfer mai jelentése:

Keleti harctér:

Helyenkint némileg élénkebb harci tevékenység.

Délnyugati és délkeleti harctér:

A helyzet változatlan.

A háborus parlament.

— A miniszterelnök a kiegyezésről. —

Budapest, febr. 27. A képviselőház tegnap délutáni ülésén Andrássy Gyula gróf beszélt a kormány jelentéséről s beszéde végén tiltakozott a husz éves kiegyezés ellen. Követelte továbbá, hogy a hősök megkapják a választói

hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár egyesület, hazánk legelőkelőbb és legnagyobb takarékpénztára, teljes önállóságunk és függetlenségünk biztosítása mellett a legmesszebbmenő előzékenységgel és igen kedvező feltételekkel a megállapodást további 10 évre, 1927. évig meghosszabbította. A régi megállapodás szerint az Egyesület jogosítva volt egy főtisztviselőjét intézetünkhöz delegálni, az új megállapodás szerint ezen jogával azonban mindaddig élni nem fog, míg a jelenlegi vezérigazgató Grósz Géza ur áll az intézet élén, fenntartotta magának azonban azt a jogot, hogy tekintettel arra, hogy az állandó bizalmi egyén delegálásától eltekint, másrészt, hogy az intézet a kapcsolat létesítése óta arányában erősen megnövekedett és ezáltal az Egyesület pénzügyi érdekeltisége is lényegesen megnagyobbodott, továbbá, hogy az intézet üzletköre a jövőben új ágazatokkal bővülni fog, az intézet igazgatóságába még egy tagot jelölhessen s így két taggal képviseltesse magát az igazgatóságban. Ezen joga azonban csak akkor éled fel, ha az intézet az alaptörvényét emeli, vagy ha az intézet forgalma a békeidőbeni átlagot meghaladja.

Feleslegesnek tartjuk az Egyesülettel létesített szoros viszony értékes voltára külön rámutatni, minden szónál ékebben beszélnek a lefolyt évtized üzletveinek egyes mérlegei, melyek intézetünk egészséges, hatalmas fejlődését tanúsítják.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár egyesület vezetőségének a lefolyt évtizedben irántunk tanúsított jóindulatáért s támogatásáért, hiteligenyeinknek legmértányosabb és legelőzékenyebb feltételek mellett való kielégítéséért hálás köszönetünket ki ne fejezzük. A mindenképp kellemes, önállóságunkat és függetlenségünket minden tekintetben biztosító szoros kapcsolat megteremtése gyümölcseit s mi a magunk részéről teljes igyekezettel azon leszünk, hogy ezen jó viszonyt a jövőben csak fokozhassuk s megerősíthessük.

Kérjük a t. Közgyűlést, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel újabb 10 évre létesített szoros kapcsolatot teremtő megállapodásunkat jóváhagyólag tudomásul venni szíveskedjék.

Mindezek előrebocsajtása után örömmel jelenthetjük, hogy szigorú mérlegelés és bőszéges tartalékolás mellett az elmúlt évre magasabb osztalékot hozhatunk javaslatba.

Jelentjük továbbá, hogy Hollaender Simon ur, választmányunk egyik régi érdemes tagja a múlt évben városunkból elköltözvén, intézetünkél viselt tisztségéről lemondott. Távozását őszintén sajnáljuk.

Őszinte részvétellel emlékezünk még meg választmányunk buzgó tagjának, Kurländer Imre urnak az elmúlt évben bekövetkezett haláláról. Indítványozzuk, hogy a t. Közgyűlés részvétének jegyzőkönyvével adjon kifejezést.

Ezekután tisztelettel kérjük a t. Közgyűlést, hogy a bemutatott s a felügyelő-bizottság által felülvizsgált és helyesnek talált mérleget, nyereség- és veszteségszámlát elfogadni, illetve végleg megállapítani és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni szíveskedjék.

Az 1916. évi tiszta nyereség 160.679 K 78 f, ebből levonatván az igazgatóság 13%-től hányada 20.888 K 36 f és a hivatalnokok jutalmazására saját hatáskörünkben megállapított 6000 K, 26.888 K 36 f, marad 133.791 K 42 f, ehhez hozzáadva az 1915. évről áthozott 5975 kor. 84 fillért, összesen 139.767 K 26 f áll a t. Közgyűlés rendelkezésére.

Ezen összeg felosztására nézve a felügyelő-bizottság hozzájárulásával a következőket javasoljuk.

1. A tartalékalap ellátására fordítsák az alapszabály szerinti 5% 8033 K 98 f helyett 15.000 korona.

2. 5000 drb részvény után adassék osztalékul 115 000 korona.

3. Az 1911. évi rendes közgyűlés által az intézet alkalmazottjai részére 20.000 koronával létesíteni rendelt „Steinitzer Géza” nevét viselő segély-alapítványra adassék 2000 korona.

4. Jótékony és közcélokra való fordítás végett az igazgatóság szabad rendelkezésére bocsájtassék 2000 korona.

5. A fennmaradó 5767 K 26 f pedig vezetessék elő új számlára. Összesen mint fent 139.767 korona 26 fillér.

Javaslataink elfogadása esetén az osztalék a 47. sz. részvénytulajdonosok beszolgáltatása mellett f. hó 26-tól kezdve az intézet pénztáránál vagy a Pesti hazai első takarékpénztár egyesületnél felvehető.

Megemlítjük még, hogy alapszabályaink szerint igazgatóságunk az évközi adakozásokat csak 800 K erejéig jogosult megszavazni. Az elmúlt évben jótékonycélokra 1423 K-át ad-

tunk ki, melyhez a t. Közgyűlés utólagos jóváhagyását kérjük.

Az igazgatóságban elhalálozás folytán megüresedett egy helyet és ennek betöltése révén esetleg a felügyelő-bizottságban üresedésbe jövő tagságot, valamint a választmány sorából elhalálozás és lemondás folytán megüresedett, valamint a sorrend szerint kilépő Freund Adolf, Klein Bernát, Konkoly Samu, Lowieser Mihály és dr. Milich Jakab urak megüresedő helyeit szíveskedjenek választás útján betölteni. Megjegyezzük, hogy a sorrend szerint lelépő választmányi tagok újra megválaszthatók.

Nagybecskerek, 1917 február hó 10.

Az igazgatóság,

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es kütszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Miért használja

minden takarékos háziasszony a vegyvizsgált és orvosilag kitűnő tepszereknek ajánlott

Fischer-féle folyékony pótkávét?

Mert:

- I. Sohasem ivott még olyan jó kávét, mint amilyen Fischer-féle pótkávával készült.
- II. A Fischer-féle pótkávából csak feleannyi kell, mint a cikoria pótkávából.
- III. Ha a Fischer-féle pótkávét használja, csak félannyi pörköltkávára és az édesítéshez csak feleannyi cukorra van szüksége, mint hogyha más pótkávét használna.

A Fischer-féle folyékony pótkávával készült kávé egészségesebb, jobb ízű és a mindennapi kávéja feleannyiba kerül.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Fischer-féle folyékony pótkávégár budapesti fiókgyártelepe viszontelárusítóknak: Budapest, I. Atlós-ut 28. szívesen áll rendelkezésre.

VISZKETEKSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsir** Kis tégely K 1-60, nagy tégely K 3-—, családi adag K 9-—, utasítással rendelhető: Dr. Fleisch E. „Korona” gyógytárából, Győr.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Cséplőszekevényeket
Esztergapadokat
Herefejtőket
Elevátorokat
Motorokat
Gőz-kéket és
Gőzkazánokat

javított állapotban vásárolnak
= készpénzfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

Kedvező olaj vétel!

Géptulajdonosok és olajkereskedők figyelmébe!

A városi villammű vezetőségének sikerült elsőrendű gép- és hengerolajat nagyobb mennyiségben vásárolni. A kedvező beszerzés azonban csak egy vagon rakományánál volt elérhető elsőrendű minőségben.

Miután a beszerzett olajkészletnek egy része felesleggé vált, hajlandó úgy a kenő, valamint a hengerolajból hordóként eladni. Az eladási készlet 50 métermázsa.

A nagybecskereki Városi villammű vezetősége.

162.3

Egyedülálló, művelt, szorgalmas és megbízható

urino,

ki a belső-külső háztartás minden ágában avatott szakismerettel bír, mint házvezető nő ajánkozik március 15-re. — Nem annyira fizetésre, mint inkább nyugodt otthonra reflektál. — Cim:

DIRZSAN ELLA, Kisnezsény.

PEZSGÖSDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek 30 fillérért darabját, palackdugót 5 K kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf
Budapest,
Nefelejts-utca 15. szám.

Egy kis

Wertheim-szekevény
keresek megvételre.

Cim a kiadóhivatalban.

158—x1

Raktárnoki,

irodai teendőben és munkás elszámolásban jártas egyén azonnali belépésre alkalmas talált. Lehet nyugdíjas vagy rokkant katona is.

Cim a kiadóhivatalban.

Meghívó.

Az „Eleméri Takaré-, Előleg- és Hitelszövetkezet“ t. c. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak az 1917. évi március hó 15-én délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó

XII. rendes közgyűlésre.**Tárgyak:**

1. Elnök és két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Az évi mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság új választása.
5. Indítványok.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen meg nem jelenhetnek, másokkal képviselhetik magukat.

A szövetkezet 1916 december 31-én 142 tagot számlált 684 részvénnyel.

Amennyiben az előszörre összehívott közgyűlés nem volna határozatképes, úgy a második 1917 március 22-én délután 2 órakor tartatik meg.

Az igazgatóság.

Einladung.

Die p. t. Teilhaber der „Eleméer Spar-, Vorschuss- und Kreditgenossenschaft“ werden hiemit ersucht, zu der am 15. März 1917, nachmittags 2 Uhr im eigenen Lokale abzuhaltenen

XII. ordentl. Generalversammlung

zu erscheinen.

Gegenstände:

1. Wahl eines Präses ad hoc und zweier Protokols-Auhtentikatoren.
2. Bericht der Direktion, des Aufsichtsrates und Erteilung des Absolutatoriums.
3. Vorlage der Bilanz und Verteilung des Reingewinnes.
4. Neuwahl der ganzen Direktion.
5. Anträge.

Jene Teilhaber, die an der Generalversammlung persönlich nicht teilnehmen können, mögen sich durch andere vertreten lassen.

Der Genossenschaft bestand mit dem 31. Dez. 1916 aus 142 Mitgliedern, mit 684 Anteilen.

Sobald die erste Generalversammlung nicht beschlussfähig ist, wird die zweite am 22. März, nachmittags um 2 Uhr abgehalten.

Die Direktion.

Позив.

Овим се учтиво позивају п. н. деоничари „Елемирске задруге за штедњу, предујам и кредит“, да изволу дођи 15. марта 1917. г. по р. к. у 2 часа по подне у сопственом доводу на

XII. РЕД. СКУПШТИНУ**Предмети:**

1. Избор председника ад хос и два члана за оверовљење записника.
2. Извештај управног и надзорног одбора и давање им разрешнице.
3. Поднашање биланса и подела чисте добити.
4. Избор нове управе.
5. Предлози.

Они деоничари, који не могу на скупштини лично присуствовати, могу се другом особом заступити дати.

Задруга је 31. децембра 1916. год. имала 142 члана са 684 удела.

У случају да прва скупштина не буде решавања пуноправна, то ће се друга 22. марта у 2 часа по подне одржати.

Управа.

Az „Eleméri Takaré-, Előleg- és Hitelszövetkezet“ zárszámadása az 1916. üzletévől. Schluss-Bilanz der „Eleméer Spar-, Vorschuss- und Kreditgenossenschaft“ pro 1916. Завључни рачун „Елемирске Задруге за Штедњу, Предујам и Кредит“ за пословну 1916 годину.

Mérleg-számla. — Bilanz-Conto. — Рачун благане.

1	Pénztárkészlet — Kassa-Conto — Готовина	537	18	1	Részvényfizetés — Teilhaberzahlung — Уплата на уделе	68799	—
2	Hadikölcsön-kötvény — Kriegs-anleihe — Ратни зајам	100000	—	2	Tartalékalap — Reservefond — Резервни фонд	10512	06
3	Váltószámla — Wechsel Conto — Рачун меница	120331	—	3	Osztalék — Dividenda — Подела	35568	—
4	Előleg — Vorschuss — Предујам	18145	—	4	Betét — Einleger-Conto — Улози	380911	72
5	Betét Nagybecskereken — Einleger Nagybecskerek — Уложено у В.-Бечкереку	263876	83	5	Tiszta nyereség — Reingewinn — Чист добитак	7099	23
		502890	01			502890	01

Nyereség- és veszteség-számla. — Gewinn- und Verlust-Conto. — Рачун добитка и губитка.

1	Betétkamat — Einlegerzinsen — Камате на улоге	6215	58	1	Váltókamat — Wechselzinsen — Камате меница	13150	03
2	Betétkamatadó — Einlegerzinsensteuer — Порез на каматне улоге	621	56	2	Előlegkamat — Vorschusszinsen — Камате од предујма	567	48
3	Tőkésített kamat — Kapitalisierte Zinsen — Углавничене камате	9079	87	3	Betétkamat — Einlegerzinsen — Каматни улози	8089	62
4	Tőkésített kamatadó — Kapitalisierte Zinsensteuer — Порез углавничене камате	907	99	4	Hadikölcsönkamat — Kriegs-anleihe-Zinsen — Ратног зајма камата	6000	—
5	Adó — Steuer — Порез	1607	47	5	Különfélék — Diverse — Разно	374	—
6	Közköltség — Umlagen — Трошкови	1071	45				
7	Betegápolási pótdó — Krankensteuer — Порез на болнице	61	93				
8	Utadó — Wegsteuer — Порез на друмове	113	06				
9	Betegsegélyzői járulék — Bezirkskranken-kassa — Принос окр. болничкој благанји	45	22				
10	Iparkamarai járulék — Handelskammer-beitrag — Принос трговачкој комори	45	23				
11	Fizetés — Gehalt — Плата	720	—				
12	Szolga fizetése — Dienerlohn — Плата служитеља	100	—				
13	Tiszteletdíj — Remuneration — Награда	150	—				
14	Házbér — Mithzins — Станарина	160	—				
15	Üzleti költség — Regie — Трошкови	182	54				
16	Tiszta nyereség — Reingewinn — Чист добитак	7099	23				
		28181	13			28181	13

Heinermann József s. k., pénztárnok.

Alsóelemér, 1916 december hó 31-én.

Unterreiner Miklós s. k., könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Fandl Antal s. k. igazgató.

Bernáth Péter s. k.

Jankov Zsiva s. k.

Jung Mihály s. k.

German József s. k.

Focht Ádám s. k. aligazgató.

Giljum Bálint s. k.

Momirov Rada s. k.

Steinlöchner Gáspár s. k.

Raskov Mladen s. k.

Fenti mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát a könyvekkel összehasonlítván, rendben találtuk.

Kmft.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Zollner János s. k.

Storch Mátyás s. k.

Herold József s. k.

Roosz Ádám s. k.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.